

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀ ಕವಿತಾರ್ಕಿಕಸಿಂಹ ಸರ್ವತಂತ್ರಸ್ವತಂತ್ರ ವೇದಾಂತಚಾರ್ಯ ಕೃತಿಷು

|| ದ್ರಮಿಡೋಪನಿಷತ್ಸಾರಃ ||

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

|| ದ್ರಮಿಡೋಪನಿಷತ್ಸಾರಃ ||

ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೇಂಕಟನಾಥಾರ್ಯಃ ಕವಿತಾರ್ಕಿಕಕೇಸರೀ |

ವೇದಾಂತಾಚಾರ್ಯವರ್ಯೋ ಮೇ ಸನ್ನಿಧತ್ತಾಂ ಸದಾ ಹೃದಿ ||

ಸೇವಾಯೋಗ್ಯೋಽತಿಭೋಗ್ಯಶ್ಚುಭಸುಭಗತನುಸ್ಸರ್ವಭೋಗ್ಯಾತಿಶಾಯೀ

ಶ್ರೇಯಸ್ತದ್ಧೇತುದಾತಾ ಪ್ರಪದನಸುಲಭೋಽನಿಷ್ಠವಿದ್ವಂಸಶೀಲಃ |

ಭಕ್ತಚ್ಛಂದಾನುವರ್ತೀ ನಿರುಪಧಿಕಸುಹೃತ್ಸತ್ಪದವ್ಯಾಂ ಸಹಾಯಃ

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸರ್ವೋಚಿತಾಯಾಮುಪನಿಷದಿ ಮಿಷತ್ಯೇಷ ಗಾಥಾಶತ್ಕೈಃ || 1 ||

ಆದ್ಯೇ ಪಶ್ಯನ್ನಪಾಯಂ ಪ್ರಭುಮಿಹ ಪರಮಪ್ರಾಪ್ಯಭೂತಂ ದ್ವಿತೀಯೇ

ಕಲ್ಯಾಣೋದಾರಮೂರ್ತೇರ್ಧ್ವಿತಯಮಿದಮಿತಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಮಾಣಸ್ತತೀಯೇ |

ಐಶ್ವರ್ಯಾದೇಶ್ಚತುರ್ಥೇ ವಿಷಮಧುತುಲಯಾಽನನ್ಯಭೋಗ್ಯತ್ವಮಿಚ್ಛನ್

ಷಡ್ಭಿಸ್ವಾಂ ಪಂಚಮಾದ್ಯೈರನಿತರಗತಿತಾಮಾಚಚಕ್ಷೇ ಮುನೀಂದ್ರಃ || 2 ||

ಪರಂ ನಿರ್ವೈಷಮ್ಯಂ ಸುಲಭಮಪರಾಧಪ್ರಸಹನಂ

ಸುಶೀಲಂ ಸ್ವಾರಾಧಂ ಸರಸಭಜನಂ ಸ್ವಾರ್ಜವಗುಣಂ |

ಸುಸಾತ್ಮ್ಯಸ್ವಾನಂದಪ್ರದಮನಘವಿಶ್ರಾಣನಪರಂ

ಮುಕುಂದಂ ನಿಧ್ಯಾಯನ್ ಮುನಿರಧಿಜಗಾವಾದ್ಯಶತಕೇ || 3 ||

ದ್ವಿಕಾಭ್ಯಾಂ ದ್ವ್ಯಷ್ಟಾಂಘ್ರಿದುರಧಿಗಮನೀತಿಸ್ಥಪುಟಿತಾ

ಯದಂತ್ಯಾ ಮೀಮಾಂಸಾ ಶ್ರುತಿಶಿಖರತತ್ವಂ ವ್ಯವೃಣುತ |

ತದಾದೌ ಗಾಥಾಭಿರ್ಮುನಿರಧಿಕವಿಂಶಾಭಿರಿಹ ನಃ

ಕೃತೀ ಸಾರಗ್ರಾಹಂ ವ್ಯತರದಿಹ ಸಂಗೃಹ್ಯ ಕೃಪಯಾ || 4 ||

ಪರತ್ವಾದ್ಯೈರಿತ್ಥಂ ಪರಿಚರಣಸಕ್ಷೋ ಗುಣಗಣೈಃ

ಪ್ರಭುಂ ಸೇವಾಯೋಗ್ಯಂ ಪ್ರಥಮಶತಕೇ ವೀಕ್ಷ್ಯ ವರದಂ |

ತಮೇವ ಸ್ವಾತ್ಯರ್ಥಪ್ರಿಯಮಥ ಚ ಭೋಕ್ತುಂ ವ್ಯವಸಿತೋ
ವರೇಣ್ಯತ್ವಂ ತಸ್ಯ ಪ್ರಥಮವರಣೀಯಂ ಪ್ರಥಯತಿ || 5 ||

ದ್ವಿತೀಯೇಽತಿಕ್ಲೇಶಕ್ಷಣವಿರಹಮುತ್ತುಂಗಲಲಿತಂ
ಮಿಲತ್ಸರ್ವಾಸ್ವಾದಂ ವ್ಯಸನಶಮನಂ ಸ್ವಾಪ್ತಿಮುದಿತಂ |
ಸ್ವವೈಮುಖ್ಯತ್ರಸ್ತಂ ಸ್ವಜನಸುಹೃದಂ ಮುಕ್ತಿರಸದಂ
ಸ್ವಕೈಂಕರ್ಯೋದ್ದೇಶ್ಯಂ ಸುಭಗಸವಿಧಸ್ಥಂ ನಿರವಿಶತ್ || 6 ||

ಉಪಾಯತ್ವೈಕಾಂತಂ ಪ್ರಥಮಮಿಹ ಸೇವ್ಯತ್ವಮುದಿತಂ
ತತಶ್ಚ ಪ್ರಾಪ್ಯತ್ವೌಪಯಿಕಮತಿಭೋಗ್ಯತ್ವಮವದತ್ |
ದ್ವಯಂ ತತ್ತ್ವಾಸ್ವಾಧಾರಣತನುವಿಶಿಷ್ಟಸ್ಯ ಗಣಯನ್
ತೃತೀಯೇ ವಿಶ್ವೇಶಂ ಶುಭಸುಭಗರೂಪಂ ಕಥಯತಿ || 7 ||

ಅನೀದೃಕ್ಸೌಂದರ್ಯಂ ತನುವಿಹಿತಸರ್ಗಾದಿಸುಭಗಂ
ಸ್ವಸೇವಾರ್ಥಾಕಾರಂ ಪ್ರಗುಣವಪುಷಂ ಮೋಹನತನುಂ |
ಅಪಶ್ಯಲ್ಲಭ್ಯಾರ್ಜಾವಿಭವಮತಿದಾಸ್ಯಾವಹತನುಂ
ಸದಾ ದೃಶ್ಯಂ ಸ್ತುತ್ಯಾಕೃತಿಮಘವಿರುದ್ಧಾಕೃತಿಮಿಹ || 8 ||

ಶ್ರಿಯಃ ಕಾಂತೋಽನಂತಶ್ಶುಭತನುವಿಶಿಷ್ಟಃ ಫಲಮಸೌ
ಫಲಾವಾಪ್ತೇರ್ಹೇತುಃ ಸ್ವಯಮಿತಿ ಚ ನಿರ್ದ್ವಾರ್ಯ ಶತಕೈಃ |
ಇದಾನೀಂ ಬುದ್ಧಿಸ್ಥಕ್ರಮತ ಇಹ ಯುಕ್ತ್ಯಾ ಮುನಿವರಃ
ಫಲತ್ವಂ ತಸ್ಯೈವ ದ್ರಢಯತಿ ತದನೈಷು ವಿಮುಖಃ || 9 ||

ಸ್ಥಿರೈಶ್ಚರ್ಯಂ ತುರ್ಯೇ ಸಹಜಬಹುಭೋಗ್ಯಂ ನಿರವಿಶತ್
ಮಿಥಃಶ್ಲಿಷ್ಟಂ ಕ್ಲೇಶಾವಹಸಹಿತತುಲ್ಯಂ ನಿಜಜನಂ |
ಕೃತಾರ್ಥೀಕುರ್ವಂತಂ ಪ್ರಣಯಿಭಿಷಜಂ ಸದ್ಬಹುಗುಣಂ
ಸ್ವಹೇಯಸ್ವೋಪೇಕ್ಷ್ಯಂ ಸ್ವಮತಫಲಮುಚ್ಚೈಸ್ಸವಗತಂ || 10 ||

ಉಪಾಯತ್ವಂ ಯತ್ತತ್ಪ್ರಥಮಶತಕೇಽಭಾವ್ಯತ ವಿಭೋಃ
ಅನನ್ಯೋಪಾಯಸ್ತದ್ ದೃಢಯತಿ ಪರಂ ಪಂಚಮಮುಖೈಃ |

ನಿರೀಹಸ್ತತ್ರಾದೌ ನಿರವಧಿಕನಿರ್ಹೇತುಕದಯಾ -

ಸರಿತ್ಯೋತಃ ಪದ್ಮಂ ಶರಣಯತಿ ನಾಥಸ್ಯ ಚರಣಂ || 11 ||

ದಯಾನಿಘ್ನಂ ಭಕ್ತೈರಘವಿಮಥನಂ ಪ್ರೇಮಜನಕಂ

ಜಗದ್ರಕ್ಷಾದೀಕ್ಷಂ ಸ್ಮೃತಿಜುಷಮಹಂಭಾವವಿಷಯಂ |

ಶರಣ್ಯಂ ದೀನಾನಾಂ ಸ್ವರಸಕೃತದಾಸ್ಯಾಭ್ಯುಪಗಮಂ

ಪ್ರಚಖ್ಯೌ ತಂ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ಪ್ರಶಕನಕೃತಂ ಪಂಚಮಶತೇ || 12 ||

ಅನಾದ್ಯಂತಾನಂದಸ್ವರಸಕರುಣಾಕಂದಜನಿತಃ

ಪ್ರಣೇತುರ್ವ್ಯಾಪಾರಃ ಪ್ರಪದನವಿಪಾಕಾರ್ಹ ಉದಿತಃ |

ತಮಾಚಾರ್ಯೋಪಜ್ಞಂ ಚಿರವಿರಹಿತಸ್ವಾತ್ಮಘಟನ -

ಸ್ಫುರಚ್ಛಕ್ತಿಂ ಷಷ್ಠೇ ಮುನಿರಶರಣೋ ಯಾತಿ ಶರಣಂ || 13 ||

ಗುರುದ್ವಾರೋಪೇಯಂ ಸ್ವಯಮಭಿಮತಂ ವೈರಿಘಟಕಂ

ಚರಿತ್ರೈಃ ಕರ್ಷಂತಂ ಪರವಿಘಟನಂ ಸ್ವಾನ್ವಿತಹರಂ |

ನಿದಾನಂ ಧೃತ್ಯಾದೇರ್ಘಟಕವಶಭೂತಿದ್ವಯಮಗಾತ್

ಅನರ್ಹದ್ವೈಘಟ್ಯಂ ತ್ವವಿಕಲಶರಣ್ಯಸ್ಥಿತಿಮಿಹ || 14 ||

ತದೇವಂ ಷಷ್ಠಾಂತೇ ವಿಹಿತಸವಿಶೇಷಪ್ರಪದನಃ

ಫಲಾಲಾಭಾತ್ ಖಿನ್ನಸ್ತ್ವರಿತಹೃದಯಸ್ಸಪ್ತಮಶತೇ |

ಅನಿಷ್ಟೋಪನ್ಯಾಸಪ್ರಭೃತಿಭಿರನಿಷ್ಟಪ್ರಶಮನೇ

ಸ್ವತಸ್ಸಿದ್ಧ್ಯಚ್ಛೇಲಂ ಪ್ರಭುಮಭಿಮುಖಂ ಸಂಮುಖಯತಿ || 15 ||

ಸಹನ್ ಶಾತ್ಯಾಶಂಕಾಮುಪಶಮಿತಗರ್ಹಃ ಪ್ರಕಟಯನ್

ಸ್ವಗೋಪೃತ್ವಂ ಗುಪ್ತಿಕ್ರಮಮಖಿಲಜಂತುಪ್ರಣಯಿತಾಂ |

ಶ್ರೀತಾಕ್ರಂದಚ್ಛೇತ್ತಾಸ್ಮರಣವಿಶದಶ್ಚಿತ್ರವಿಭವಃ

ಸ್ತುತೌ ಯುಂಜನ್ ಸ್ತೋತ್ರವ್ಯಸನಜಿದದರ್ಶಿ ಪ್ರಭುವರಃ || 16 ||

ಅಥಾನಿಷ್ಟಾನ್ ಪುಂಸಾಂ ಸ್ವಯಮುಪಜಿಹೀರ್ಷನ್ನಪಿ ವಿಭುಃ

ತದಿಚ್ಛಾಂ ಬಾಹ್ಯೇಷು ಪ್ರಶಮಯಿತುಕಾಮಃ ಕ್ರಮವಶಾತ್ |

ನಿಜೇಚ್ಛಾಸಂಸಿದ್ಧತ್ರಿವಿಧಚಿದಚಿದ್ವಸ್ತುವಿತತಿಃ
ಶ್ರಿತೇಚ್ಛಾವೈಚಿತ್ರೀವಶ ಇತಿ ವದತ್ಯಷ್ಟಮಶತೇ || 17 ||

ದಿದೃಕ್ಷಾಯಾಂ ದೃಶ್ಯಃ ಪ್ರಭುರಗಣಿ ನಿಸ್ಸಂಗಸುಲಭಃ
ಸ್ವವಿಶ್ಲೇಷೇ ಕಾಂತಃ ಶ್ರುತಿವಿಹಿತಪೌಷ್ಕಲ್ಯವಿಭವಃ |
ಅಪೇಕ್ಷಾಸಾಪೇಕ್ಷಸ್ವವಿತರಣಸಜ್ಜೋ ಹೃದಿ ರತಃ
ಸ್ವದಾಸ್ಯಂ ತನ್ನಿಷ್ಠಾಂ ತದವಧಿಮಪೀಹ ಪ್ರಕಟಯನ್ || 18 ||

ಅಭೀಷ್ಟಂ ವಿಶ್ವಸ್ಮಿನ್ ವಿಷಮಫಲಕಾಂಕ್ಷಿಣ್ಯವಿಷಮಂ
ಪ್ರಯಚ್ಛಂತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪರಮಪುರುಷಾರ್ಥೈಕರಸಿಕಃ |
ನಿರಸ್ತಾನ್ಯಾಪೇಕ್ಷೋ ನಿಖಿಲಜಗದೀಶಸ್ಯ ನವಮೇ
ನಿದಾನಂ ಸಿದ್ಧೀನಾಂ ನಿರುಪಧಿಸುಹೃತ್ತ್ವಂ ಗಣಯತಿ || 19 ||

ಅಭಾವ್ಯೇಕೋ ಬಂಧುಶ್ಚಿರಕೃತದಯಶ್ಶೀಲಜಲಧಿಃ
ಸ್ವಸಂಬಂಧಾತ್ ಗೋಪ್ತಾ ಸ್ವಗುಣಗರಿಮಸ್ಮಾರಣಪರಃ |
ಅಶಕ್ಯೋ ವಿಸ್ಮರ್ತುಂ ಘಟಕಮುಖವಿಸ್ರಂಭವಿಷಯಃ
ಸುಮಜ್ಜಾನಿಃ ಸಿದ್ಧ್ಯನ್ಮುಖಸಮಯ ಇಚ್ಛನ್ನವಸರಂ || 20 ||

ಉದಂತೈರಿತ್ಯೇವಂ ನಿರುಪಧಿಕಸೌಹಾರ್ದಪಿಶುನೈಃ
ಉದನ್ಯಾಮುದ್ವೇಲಾಮುಪಜನಿತವಂತಂ ನಿಜಪದೇ |
ತ್ರಿವರ್ಗಾತಿಕ್ರಾಂತಸ್ಥಿರನಗರಘಂಟಾಪಥಗತೇಃ
ಸಹಾಯೀಕುರ್ವಾಣಶ್ಚರಮಶತಕೇ ವಿಂದತಿ ಮುನಿಃ || 21 ||

ಗತಿಂ ವ್ಯಧ್ವಕ್ಲೇಶಚ್ಛಿದಮಪದ ಶಂಕಾಸ್ಪದರಸಂ
ಭಜದ್ಭಿಸ್ಸಪ್ರಾಪಂ ವಿವಿಧಭಜನಪ್ರಕ್ರಿಯಮಿಹ |
ಫಲೇ ತೀವ್ರೋದ್ಯೋಗಂ ಸ್ವವಿಷಯಕೃತಾತ್ಯಾದರಮಗಾ -
ದ್ಯದೃಚ್ಛಾತುಷ್ಟಂ ಸತ್ಸರಣಿಮಪುನರ್ಜನ್ಮಸಯುಜಂ || 22 ||

ಪರಂ ಪ್ರಾಪ್ಯಂ ಪಶ್ಯನ್ ಪರಿಚರಣಹೇತುಂ ವಿಗಣಯನ್
ಪರಿಷ್ಕುರ್ವನ್ನಾಜ್ಞಾಮನಿತರಶರಣ್ಯಶ್ಚರಣಯನ್ |

ಅನಿಷ್ಟಪ್ರದ್ವಂಸಪ್ರಭೃತಿಷು ನಿದಾನಂ ಚ ಕಥಯನ್
ಮುಹುರ್ದೇವಂ ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯಾ ಸಹಿತಮಿಹ ಭೇಜೇ ಮುನಿವರಃ || 23 ||

ಪುರಾ ಶೋಕಶ್ಲೋಕೋಽಭವದಿತಿ ನಯಾದಿತ್ಯುಪನಿಷತ್
ಮುನೇಃ ಪುಣ್ಯಶ್ಲೋಕಾದಜನಿ ಪರಭಕ್ತೇಃ ಪರಿಣತಿಃ |
ವ್ಯಪೋಹ್ಯ ಸ್ವಂ ಭಾವಂ ಹರಿಚರಣಸಂತಾನಕಲಿಕಾಂ
ಅವಿಕ್ಷದ್ಯೋಗೀ ಯಸ್ತನುಮತನುಕಾರುಣ್ಯವಿವಶಃ || 24 ||

ಸತಾಮಿತ್ಥಂ ಸಾರಂ ದ್ರಮಿಡನಿಗಮಸ್ಯಾನ್ವಕಥಯತ್
ಬಹೂನಾಂ ವಿದ್ಯಾನಾಂ ಬಹುಮತಿಪದಂ ವೇಂಕಟಪತಿಃ |
ದಿಶಾಸೌಧಶ್ರೇಣೀದೃಢಘಟಿತಜೈತ್ರದ್ವಜಪಟೇ -
ಪರಾಮರ್ಶಬ್ರಶ್ಯತ್ಪ್ರತಿಮತನಿರಾಬಾಧನಿಗಮಃ || 25 ||

ಮನುವ್ಯಾಸಪ್ರಾಚೀತಸಪರಿಷದರ್ಹಾ ಕ್ವಚಿದಿಯಂ
ಸುಧಾಸಿಕ್ತಾ ಸೂಕ್ತಿಃ ಸ್ವಯಮುದಯಮನ್ವಿಚ್ಛತಿ ಜನೇ |
ನಿರುಂಧ್ಯಃ ಕೇ ವಿಂಧ್ಯಾಚಲವಿಕಟಸಂಧ್ಯಾನಟಜಟಾ -
ಪರಿಭ್ರಾಂತಾ ಪಂಗೋರುಪರಿ ಯದಿ ಗಂಗಾ ನಿಪತತಿ || 26 ||

|| ದ್ರಮಿಡೋಪನಿಷತ್ತಾರಃ ಸಮಾಪ್ತಃ ||

ಕವಿತಾರ್ಕಿಕಸಿಂಹಾಯ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಶಾಲಿನೇ |
ಶ್ರೀಮತೇ ವೇಂಕಟೇಶಾಯ ವೇದಾಂತಗುರವೇ ನಮಃ ||